

Ομιλία για την 28η Οκτωβρίου και τη Μάχη της Κρήτης

Μετά τις νικηφόρες μάχες του Ελληνικού στρατού ενάντια των Ιταλών στο Αλβανικό μέτωπο από τις 28 Οκτωβρίου 1940 έως και το Μάρτιο του 1941, η ναζιστική Γερμανία, στα πλαίσια της συμμαχίας του Άξονα με την Ιταλία επιτίθεται εναντίον της Ελλάδας στις 6 Απριλίου 1941 από τα σύνορα της Γιουγκοσλαβίας. Μετά από ολιγοήμερες μάχες όπου ο Ελληνικός στρατός μάχεται ηρωικά, το μέτωπο καταρρέει και στις 27 Απριλίου 1941 οι Γερμανοί καταλαμβάνουν την Αθήνα. Η Ελληνική Κυβέρνηση, ο βασιλιάς και ένα μέρος του στρατού φθάνει στην Κρήτη με αντικειμενικό στόχο να προταθεί άμυνα στο νησί.

Η άμυνα της Κρήτης ήταν υπόθεση της 5ης Μεραρχίας Κρητών. Αυτή αποτελούνταν από τρία τάγματα Πεζικού (το 14ο, το 43ο και το 44ο) τα οποία στάθμευαν στα Χανιά, το Ρέθυμνο και το Ηράκλειο και το 5ο Σύνταγμα Πυροβολικού, που στάθμευε στη Σούδα. Η Μεραρχία διέθετε ακόμα και στρατιωτικό νοσοκομείο δικό της. Όταν το 1940 αυξήθηκαν οι εντάσεις με την Ιταλία, έγινε επεξεργασία σχεδίων άμυνας και ανακοινώθηκαν μέτρα προς απόκρουση μιας Ιταλικής απόβασης. Μετά την άφιξη των πρώτων Βρετανών στο νησί το Νοέμβριο του 1940, η Ελληνική Κυβέρνηση πρότεινε σε αυτούς να αναλάβουν την άμυνα του, ώστε η 5η Μεραρχία να μεταφερθεί στο Μέτωπο στην Ήπειρο. Αυτό έγινε στα μέσα του μήνα. Η μεραρχία αυτή αριθμούσε 22.000 άνδρες και 5.800 ζώα μεταφοράς.

Στην Κρήτη έμειναν μόνο μερικές μονάδες ανεφοδιασμού και η Χωροφυλακή. Το νησί ήταν το τελευταίο ελεύθερο κομμάτι της ελληνικής γης, περιμένοντας από μέρα σε μέρα την επίθεση των γερμανικών στρατευμάτων. Την ευθύνη για την ασφάλειά του, ύστερα από σύμφωνη γνώμη της Ελληνικής Κυβέρνησης, ανέλαβε η Μ. Βρετανία. Για την άμυνα του νησιού αποφασίστηκε η οργάνωση Πολιτοφυλακής, τέσσερα τάγματα, ένα για κάθε Νομό. Όμως παρόλο που οι Βρετανοί είχαν υποσχεθεί την παροχή του εξοπλισμού τους, δυστυχώς, μέχρι τη γερμανική επίθεση, καμία ενέργεια δεν είχε πραγματοποιηθεί και έτσι από τα τέλη Απριλίου η γερμανική αεροπορία επιτίθονταν κάθε μέρα εναντίον της Κρήτης με δεκάδες αεροπλάνα που άδειαζαν το φονικό φορτίο τους στις πόλεις και στα χωριά της.

Η πρώτη επίθεση της Ομάδας «ΩΡΙΩΝ» των Γερμανών κατά του τομέα Ηρακλείου απέτυχε και οι γερμανικές δυνάμεις απώλεσαν περίπου 1.000 αλεξιπτωτιστές και σημαντικό οπλισμό, που περιήλθε στα χέρια των Ελλήνων. Έτσι, μεγάλο μέρος αόπλων εξοπλίστηκε με γερμανικά τουφέκια, οπλοπολυβόλα, χειροβομβίδες, όλμους και πολυβόλα.

Στη Μάχη της Κρήτης ο λαός προτάσσει τα στήθη του για να σταματήσει τη λαίλαπα του φασισμού και ολόκληρη η ανθρωπότητα παρακολουθεί με θαυμασμό την άνιση αυτή μάχη. Η αδάμαστη κρητική ψυχή δε λύγισε, αλλά προκάλεσε καίριο χτύπημα στις δυνάμεις του Χίτλερ, προκαλώντας την τελική του πτώση, αφού αναγκάζεται να αναβάλλει για μεγάλο χρονικό διάστημα την επίθεση εναντίον της Σοβιετικής Ένωσης, γεγονός που προκαλεί την πτώση του μετώπου του.

Η ξαρμάτωση Κρήτη πατήθηκε στις 31 του Μάη του 1941, αλλά δε λύγισε. Έσφιξε τα δόντια, έσκυψε στη γη για να θάψει τους νεκρούς της και οργάνωσε από τα μέσα του Ιουνίου του 1941 τα πρώτα αντάρτικα σώματα, συμμετέχοντας με τους ήρωες και τους μάρτυρές της στην ελευθερία της πατρίδας μας. Ήταν ήρωες που πολέμησαν, αγωνίστηκαν, έγραψαν τη δική τους ιστορία απλά, αθόρυβα, σεμνά, δεν το διακήρυξαν, δεν έκαναν επίδειξη ισχύος. Αληθινοί ήρωες, που στάθηκαν στο ύψος των περιστάσεων και θυσιάστηκαν για την ελευθερία, για τη δικαιοσύνη, για την παιδεία, για την ισότητα, για θεμελιακές αξίες αλλά και για την ίδια την ανθρώπινη ύπαρξη.

Ριζίτικο τραγούδι

«Τούτο το Κάστρο Γερμανέ που θέλεις να κουρσέψεις

Πάνω σ' αιώνων κόκκαλα είναι θεμελιωμένο

Και πίνουν τα θεμέλια του χιλιάδες χρόνια αίμα

Και τρέφεται με δάκρυα και με καημούς θεριεύει

Κι είν' άπαρτο κι είν' άφθαρτο και πάντα στέκει ολόρθο

Αλύγιστο κι ασάλευτο της λευτεριάς ταμπούρι

Κι όρθιο πάντα πολεμά και κονταροχτυπιέται».

Ριζίτικο τραγούδι

«Γιεύγεσαι γιε μου γιεύγεσαι
κι οι Γερμανοί πλακώσαν
πρόβαλε Μάνα μου να δεις
πόσες χιλιάδες είναι
κι αν είναι δυο, να φεύγωμε
κι αν είναι τρεις να πίνω
κι αν είναι περισσότεροι
δώσε μου τ' άρματά μου
να τώνε δείξω Μάνα μου
πώς πολεμούν οι άντρες».

Χίτλερ να μην το καυχηθείς

Χίτλερ, να μην το καυχηθείς πως πάτησες την Κρήτη,

ξαρμάτωτη την ηύρηκες κι έλειπαν τα παιδιά τση,

στα ξένα πολεμούσανε πάνω στην Αλβανία,

μα πάλι πολεμήσανε.

Πότε θα κάνει ξαστεριά

Πότε θα κάμει ξαστεριά
Ε, πότε θα φλεβαρίσει
Πότε θα φλεβαρίσει
Να πάρω το
Να πάρω το ντουφέκι μου
Να πάρω το
Να πάρω το ντουφέκι μου
Ε, την έμορφη πατρόνα
Την έμορφη πατρόνα
να πάρω δίπλα τα βουνά,
να βγω στον Ψηλορείτη,
να βρω μια πέτρα ριζιμιά,
να διπλωθώ να κάτσω,
να παίζω πέντε ντουφεκιές
ν' ακούσει ούλ' η Κρήτη!
Να 'ρθούν τα Κρητικόπουλα
κι εκείά να ορκιστούμε
για τη γλυκειά πατρίδα μας
ούλοι να σκοτωθούμε.
Πότε θα κάμει
Πότε θα κάμει ξαστεριά

Σε ψηλό βουνό (Ο αητός)

Σε ψηλό βουνό,
σε ριζιμιό χαράκι,
κάθεται έν' αϊτός.

Βρεμένος, χιονισμένος
ο καημένος και παρακαλεί.
Και παρακαλεί
τον ήλιο ν' ανατείλει.

Ήλιε ανάτειλε ήλιε ανάτειλε.

Ήλιε λάμψε και δώσε
για να λιώσουνε
χιόνια από τα φτερά μου
και τα κρούσταλλα
από τ' ακράνυχά μου.

Ήλιε ανάτειλε ήλιε ανάτειλε.

Τούτος δεν είναι πόλεμος

Τούτος δεν είναι πόλεμος είναι χαράς γιορτάσι,
σε τέτοια ξεφαντώματα χαρά στου που προφθάσει.
Πανηγυρίζουν οι καρδιές γλυκολαλούν τα χείλια,
περήφανα ανεμίζουνε το κρητικά μαντήλια.
Τριζοβολούν τα μνήματα, σκιρτούνε οι γύρω τάφοι,
που η Κρήτη με το αίμα της πάλι ιστορία γράφει.
Εδώ παλεύει η λεβεντιά κι η αντρειοσύνη αντάμα,
και μαντινάδα γίνεται ο πόνος και το κλάμα.
Βροντολογούνε τ' άρματα κι αχολογούν οι κάμπιοι,
κι η Κρητική παληκαριά κάτω απ' τον ήλιο λάμπει.
Και να η δόξα που περνά κοιτά και αναγαλλιάζει,
κι απλώνει τα δυο χέρια της, Κρήτη και σ' αγκαλιάζει.